

**Alkoholisko dzērienu patēriņa mazināšanas
un alkoholisma ierobežošanas rīcības plāna
2012.-2014.gadam
plānotie pasākumi 2013.gadā**

Santa Līviņa
Sabiedrības veselības departamenta
direktore

Alkoholisko dzērienu patēriņa mazināšanas un alkoholisma ierobežošanas rīcības plāns 2012.-2014.gadam

(Apstiprināts ar MK 2012.gada 19.decembra
rīkojumu Nr.614)

Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam

(Apstiprinātas ar MK 05.10.2011.
rīkojumu Nr.504)

Virsmērķis:

pagarināt Latvijas iedzīvotāju veselīgi nodzīvotos dzīves gadus un novērst priekšlaicīgu nāvi, saglabājot, uzlabojot un atjaunojot veselību.

Apakšmērķis – samazināt saslimstību un mirstību no neinfekcijas slimībām, mazinot riska faktoru negatīvo ietekmi uz veselību.

Plāna mērķis

Sekmēt kaitējuma veselībai, saskaņotu veikšanu.

alkoholisko mazināšanu nodrošinot un koordinētu

dzērienu sabiedrības plānotu, pasākumu

Plāna īstenošana ietverta četros galvenajos rīcības virzienos:

1. Alkoholisko dzērienu piedāvājuma ierobežošana un kontrole.
2. Alkoholisko dzērienu pieprasījuma samazināšana.
3. Riskantas un kaitējošas alkoholisko dzērienu lietošanas samazināšana.
4. Alkoholisko dzērienu lietošanas un tā radīto seku indikatorrādītāju monitorings un sabiedrības informēšana.

Alkoholisko dzērienu piedāvājuma ierobežošana un kontrole (I)

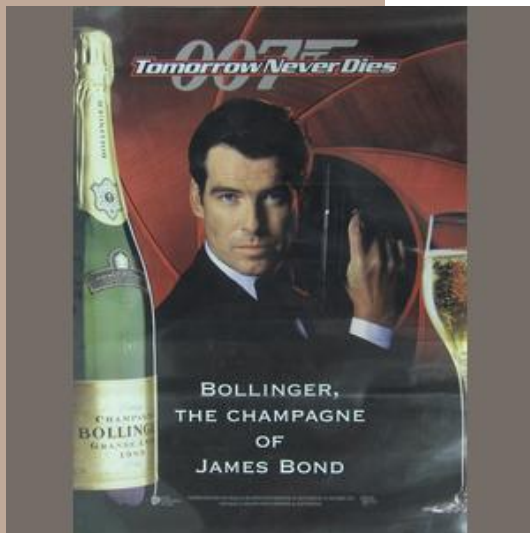

- ✓ pastiprināt kontroli tirdzniecības vietās, lai mazinātu iespēju nepilngadīgām personām iegādāties alkoholu (IeM, katru gadu)
- ✓ palielināt nakts laikā veikto kontroļu intensitāti veikalos, kafējnīcās, kur tiek tirgoti alkoholiskie dzērieni (IeM, katru gadu)
- ✓ informēt sabiedrību par iespēju, kur varētu ziņot par nelegālo alkoholisko dzērienu tirdzniecību (IeM, katru gadu)
- ✓ pastiprināt alkoholisko dzērienu aprites kontroli (FM, katru gadu)

Alkoholisko dzērienu piedāvājuma ierobežošana un kontrole (I)

- ✓ labas prakses piemērošana, liedzot alkoholisko dzērienu pieeju nepilngadīgām personām (LTA, VM)
- ✓ aizliegt alkoholisko dzērienu reklāmu vidē, televīzijā, noteikt ierobežojumus akciju reklāmai, vecuma un profesiju ierobežojumi personām, kas tiek iesaistīti alkohola reklāmās (VM)
- ✓ alkohola reklāmā ietverama informāciju par alkoholisko dzērienu pārdošanas un iegādāšanās ierobežojumiem (VM)
- ✓ aizliegt alkohola mazumtirdzniecību sociālās aprūpes, izglītības iestāžu dienesta viesnīcās, valsts un pašvaldību telpās (VM), kā arī lietošanu valsts un pašvaldību telpās (VM)

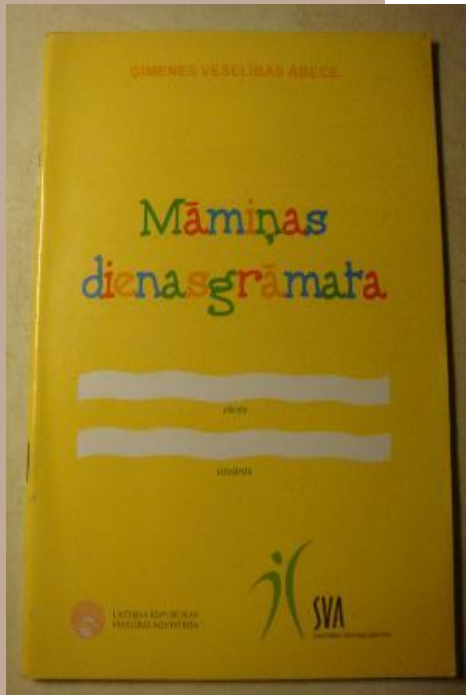

Alkoholisko dzērienu pieprasījuma samazināšana (II)

- ✓ izstrādāt ieteikumus gan iedzīvotājiem, gan ĢĀ alkohola atkarības profilakses jomā (VM)
- ✓ informēt sabiedrību par alkoholisko dzērienu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, par riskiem, kas saistīti ar nelegālās izcelsmes alkoholisko dzērienu iegādāšanos un lietošanu, un par alkohola atkarības ārstēšanas iespējām Latvijā (VM)
- ✓ pilnveidot vispārizglītojošo izglītības iestāžu pedagogu kompetenci par veselīga dzīvesveida aspektiem (IZM)

Alkoholisko dzērienu pieprasījuma samazināšana (II)

- ✓ papildināt un izdot „Vecāku dienasgrāmatu” ar informatīvu materiālu par alkoholisko dzērienu kaitīgo ietekmi uz mātes un bērna veselību (SPKC)
- ✓ pasākumi kultūrizglītībā, vides izglītībā, tehniskajā jaunradē, sporta interešu izglītībā, kā arī par fizisko aktivitāšu lomu veselības saglabāšanā, nodrošinot bezmaksas sporta aktivitāšu pieejamību pašvaldībās (IZM, AM, katru gadu)
- ✓ nodrošināt normatīvo aktu prasību izpildi, lai ieviestu izglītības iestādēm saistošu, saskaņotu rīcības kārtību, īstenojot alkohola lietošanas un alkoholisma indikatīvās un selektīvās profilakses pasākumus, reaģējot uz atsevišķiem atkarības vielu lietošanas, izplatīšanas vai glābšanas gadījumiem (IZM)

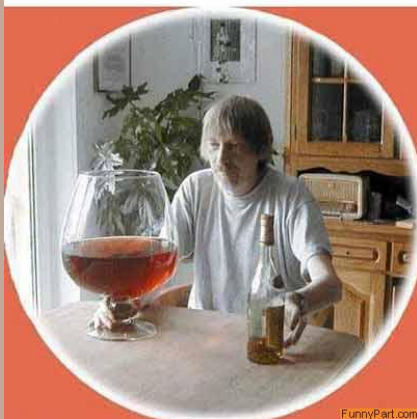
Alkoholisko dzērienu pieprasījuma samazināšana (II)

- ✓ nodrošināt alkohola atkarīgo slimnieku sociālo rehabilitāciju (LM, katru gadu)
- ✓ nodrošināt diennakts neatliekamo narkoloģisko palīdzību (NVD, katru gadu)
- ✓ nodrošināt pēctecību narkoloģiskās ārstēšanas pieejamību (RPNC, katru gadu)
- ✓ sagatavot priekšlikumus grozījumiem NA, uzlabojot nepilngadīgajiem saņemt narkologa konsultāciju, paredzot ārstniecības iestādēm ziņot policijai par katru gadījumu, kad nepilngadīgais tiek nogādāts slimnīcā, kā arī uzlabot ārstniecības un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pēctecību narkoloģiskiem pacientiem (VM)

Riskantas un kaitējošas alkoholisko dzērienu lietošanas samazināšana (III)

- ✓ efektivizēt transporta līdzekļu vadīšanas alkohola reibumā kontroli (VP)
- ✓ pilnveidot transportlīdzekļu vadītāju pirmstermiņa veselības pārbaudes (VM)
- ✓ veikt labās prakses apmaiņu starp pašvaldībām atskurbšanas telpu nodrošinājumā uz brīvprātības principa (VARAM)
- ✓ sagatavot priekšlikumus ar atskurbšanas telpām saistītos jautājumos (VARAM)

Alkoholisko dzērienu lietošanas un tā radīto sekū indikatorrādītāju monitorings un sabiedrības informēšana (IV)

- ✓ sagatavot tematisko ziņojumu „Atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatība un sekas” (SPKC, katru gadu)
- ✓ veikt alkoholisko dzērienu lietošanas un sekū parādību monitoringu (SPKC, katru gadu)
- ✓ sadarbība ar sabiedrības viedokļa veidotājiem (masu informācijas līdzekļu žurnālistiem, redaktoriem), lai plašāk informētu iedzīvotājus par sabiedrības veselības jautājumiem

Paldies Jums par uzmanību.

Santa.Livina@vm.gov.lv

Lolita.Melke@vm.gov.lv